

QK. 792 HONORI POSTHUMO 5,128
CAROLI, BVRGGRAVI
A' DONA, BARONIS &c.
A D O L E S C.

Tam suopte ingenio & virtute;
Quàm patritæ nobilitatis splendore;

QVONDAM ILLVSTRIS ET VERE GENEROSI;
ANNÆBERGÆ, HVMANIS EXEMPTI:

IN

AMORIS ET MOERORIS;

utriusque iustissimi;

S I G N V M P E R P.

à

M. IOAN. FRIDERICO VVOLFFESH.
Artis dicendi in Academia Lipsica
Professore publ.

D.

O R A T I O.

Accessere

Tumuli inscriptio; & Epicedia diuersa.

✻ ✻

MICHAEL LANTZENBERGER EXCVDEBAT.

Anno M. D. XCV.

Za
6728

BIBLIOTHECA
POMICKA ANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
LEIPZIG
(SAALE)

1129

(2/199 7455)

B A R O N V M.

E P I G R A M M A.

Qui duram hinc galeam, subtusq; minacia; sed dehinc

Virgineâ cernis cornua presa manu :

Respice ; Nobilitas sublimis, & ardua virtus

Spectanda affabrè hæc per simulacra datur.

Vis animosa truci CORNU ; Rationis habena

VIRGINE ; Laus belli CASSIDE picta later.

HÆ multos ALÆ vexère sub astra ; quid hæres ?

En, notos SUPER ASTRA, aspice DONIGENAS.

Ioan. Frid. Vuolff.

ILLVSTRI GENERE NOBILISSIMIS;

A S E

Religiosæ pietatis, scientiæ liberalis & aliarum virtu-
tum laude ornatissimis & verè Generosis ADD.

VLADISLAO ET OTTONI FRR.
BVRGGRAVIIS A' DONA, BARONIBVS;
Dominis suis omni studio colendis;

SAL. D.

M. Johan. Friderich. Wolff.

ITTO AD VOS TANDEM; OPTI-
mi Domini, Barones generosi ac nobiliss. orati-
unculam illam meam, quâ anno superiori fune-
bria iusta fratri dilectissimo vestro Annabergæ
faciebamus. Vereor autem, ne id tardiùs forsitan
à me fiat; quàm aut vos voluistis ex eo tempore, aut etiam à
me fieri; vobis maximè postulantibus; oportuit. Etenim me-
mini ab utroq; vestrum (quæ nempe in fratrem etiam de-
functum generosi amoris V. est constantia) non modò coràm
persape, sed etiam hæctenus per literas ad me datas id actum
esse; ut quamprimùm istud; quicquid etiam esset; quod
tum publicè dixissem in funere, descriptum typis, vobiscum
communicare vellem. Nam & memoria fratris vestri, & in
àyis; & vitæ laudabiliter, etiam in istoc perquam breui
& vix benè cæpto curriculo, transacta omninò id deberi ex-
istimastis; ut is defunctus saltem aliquod sui nominis, reli-
quum inter viuos, & quidem à literis, *μνημόσυνον* haberet.

A 2

Et sanè

si DD. quibus ego fratris honestâ memoriâ nihil prius; literarum monumentis nihil antiquius esse iam antè satis novi: Sed moræ tamen hîc interposita veniam vos daturus esse non dubito; vel propter impedimenta perpetua illa, quibus omne penè tempus mihi hæctenus; ut ipsi scitis; præreptum fuit. Quanquam (ut dicam quod res est) non parum etiam à proposito me abstinuerunt varia hominum iudicia, variæq; sententiæ, quibus huiusmodi in vulgus edita scripta obnoxia plerunq; solent esse; Alijs stolidæ ambitioni & arrogantiæ, alijs commodorum spei & expectationi alicui; & si qua præterea sunt, horum similia; id adscribentibus. Quæ sanè res apud me tanti est, ut longè satius equidem esse putem, καθόντα ἡσυχάζειν, quàm quoquo modo Παιπολάζοντα δάκνειν. Et suppressa mihi fuissent eo consilio etiam ista; sanè pauca & minus limata iudicio; quæ de fratre vestro, piè defuncto, pridem officij causâ non tam dixeram, quàm subito, in tanta quidem animi perturbatione, effuderam: Nisi iudicassem hac in parte & vobis aliquid dandum esse, & imprimis beatiss. fratris vestri, charissimi quondam discipuli mei, memoriæ nunquam satis laudate. Quid enim illius causâ non facerem, post fata; quem unicè dilexi viuum? Et verò vobis quid officij non tribuerem, quibus cum Anneberge dulcissimo conuictu, in liberalissima studiorum palæstrâ, bonam huius & superioris anni partem egi? Id equidem haud dissimulo; vestrâ mihi modestiâ, serio doctrinæ studio, curâ deniq; pietatis singulari plerasq; molestias; quibus cumulatissima vita scholastica est; vehementer lenitas imminutasq; esse. Neq; enim ij vos estis, qui honestissimis literarum studijs ullo modo coacti detis operam; uti nempe vulgus solet discipulorum, eorum maximè, qui tumidi maiorum nobilitate,

tate,

vult, ut utrumque vobis de accori magis quam nonori
putant esse: Sed cum intelligatis iam ipsi, tantò patrie ge-
nerositatis splendidius decus esse, quantò illud uniuscuiusq;
propria virtute ornatius, & literarum scientia illustrius red-
ditur; vestrà sponte omni studio in id estis intenti; quò & di-
uinum illud erudite scientiæ κρήλιον vobis ipsis comparetis;
& simul peructusta vestra stirpis nobilitatem generosam ista
virtute vestrà, quasi nouæ cuiusdam lucis accessione illustre-
tis. Quæ quidem ego non propterea hoc loco repeto, ut for-
te gratà vobis illa commemoratione blandiar ullà parte;
sed potius ut honesto illo virtutis & doctrinæ testimonio au-
tor vobis sim; ne minori animorum alacritate etiam dein-
ceps virtutis illud illustre stadium decurratis; atq; ita vestro
exemplo etiam alios quàm plurimos ad similis studij conten-
tionem honestissimam inuitetis. Scholæ sanè Annabergensi
ego gratulor; quæ vos, ceu lumina quedam discipulorum,
iam amplius triennium, haud sine nominis ac fama singu-
lari incremento habuit; Exoptoq; studiorum illi officinæ,
propitiij Numinis & λογία felicissimæ, ut discedentibus vobis,
plures alij, ingenijs, fortunâ & nobilitate florentes adole-
scentuli ad capessendam, in eâ, liberalis doctrinæ scientiam
accedant. Ita enim vobis, & planè omnibus de me persua-
sum esse velim; Et honestissimæ illi Reipub. quæ multis me
officijs, etiam nuperrimè discedentem, humanissimè prose-
cuta est; & solertissimis scholæ preceptoribus, venerandis
amicis meis; atque adeò ipsi scholæ, nutrici ingeniorum li-
beralissimæ, omnibus à Deo votis id me precari; ut saluta-
rem illam pietatis & literarum doctrinam, cuius honestissi-
mam hætenus sunt asssecuti laudem, pari successu posthac
etiam propagatam cum plurimorum emolumento & salute
retineant. Cur enim, ut istud nolim, homuncionum vnus

atque alterius ventosa putidaq; leuitas efficiat? Garriant il-
li sanè (suo more) quantum volent, de me; de farcienda di-
sciplinâ meâ. Mihi verò viles, scioli farctores illi, qui in hac
literatâ officinâ prorsum undiquaq; laceri, nudi, & omnium
indigentissimi ipsi; quos ego primùm ad auferendam in Mi-
neruæ ac Musarum fano stipem (nisi forsân huius suppu-
det) ablego. Deinde iubeo vt sua maximè; demum vt alio-
rum (si quæ fuerint tamen) candidè sarciant ὕπερηματα. Sed
pudet harum nugarum; & nugatorum.

Vos; Generosi Barones; quæ de hoc instituto meo pau-
cis verbis commemoravi, meliorem in partem accipite; stu-
dium virtutis & doctrinæ eruditæ (vt quidem facitis) vr-
gete gnauiter; Et; si mereor; aliquam mei memoriam apud
vos reliquam esse etiam deinceps finite. Ego; ne fortè ali-
ud de me sentiatis; vota quotidie facio, vt pulcherrimi isti
laudatissimiq; conatus vestri sint, DEO fortunante, felices;
publicæ rei salutare; vobis autem in primis; tum etiam Pa-
renti generoso, & inclytæ stirpi vestræ vniuersæ, vsui
voluptati, honori. Valetè optimè; Barones no-
bilissimi; & generosæ virtutis arduum cal-
lem ne deserite. Lipsiæ, Calendis

Octobr. Anno CHRISTI

M. D. XCV.

O R A-

ORATIO FVNEBRIS

De ortu, vita ac morte Generosi ac nobiliss. Adolesc.

CAROLI BVRGCRAVI à DONA,
BARONIS, &c.

Annabergæ; XII. CAL. SEXT. AN. XCIV.

*Amoris & mæroris testificandi causa;
pub. habl. à*

M. IOH. FRIDERICO VVOLFF.
ANNÆB. SCH. ID TEMP. RECTORE.

IX teneo lacrimas, illustris
& generose Baro, viri Reuerendi,
dignitate & doctrinâ eximij, dum
hanc conscendo cathedram; debi-
tum, idq; supremum, officium huma-
nitatis redditurus Nobilissimo &
Generoso Dn. CAROLO, Burggra-
uio à Dona, Baroni &c. adolescenti, dum in viuis esset,
ingenio felici & stirpe generosâ apprimè digno, lectif-
simo nostræ scholæ & desideratissimo discipulo; qui
præmaturâ morte, sub ipso flore suæ ætatis, abreptus,
ex hoc ærumnoso mortalitatis orbe ad cœlitum optata
confortia; sibi quidem immortalis vitæ perpetuæq; læ-
titiæ parta possessione, nobis autem interceptæ ereptæ-
que virtutis tristi relicto desiderio, emigravit. Vix be-
ne linguam meam ad dicendum inflecto; vix alleuo ad
cernendum oculos; vbi intuendus mihi scholasticus hic
cœtus est, adolescente nobilissimo orbatus; vbi spe-
ctandus

etandus me locus, quem *παράδεισος* me non ita multos
ante dies, æquè animo ac corpore sospes, occupauit;
& hicce paries, cui assidere hætenus, & præceptorum
doctrinam *ἀπορία* attentissimâ cognoscere atq; anno-
tare solitus est. Neque sanè mirum, si vel totus, casu
tam acerbo sensibus obuersante, conciderem mœrore;
suspirijs & planctu multo propè iam exhausto spiritu;
viriumque ita diminuto robore, vt vix pristinum in me
vigorem agnoscam. Et quæso quid tam augere mœro-
rem mihi possit hoc tempore, quàm quod etiam hîc co-
ràm assidentem aspicio mœstissimū beatissimè defuncti
adolescentis generosi parentem, mœstissimosq; fratres;
quorum ille filium dilectissimum, hi germanum vnice
charum, sub his tectis, fide & disciplina meâ amissum
requirunt? Attamen eam fortunam meam, & ca-
sum tristissimum dum verbis deploro dolentiùs; haud
quenquam velim ita de me sinistrè iudicare, vt præfica-
rum me existimet luctum renouare, studioq; forte com-
paratas lacrimas fundere. Non enim ita hætenus assue-
feci animum, vt sibi tristitiam inanem aliquam fingere;
non ita vultum & oculos meos, vt affectum vllum, ani-
mo non suggerente, mentiri sciant. Durus equidem ni-
mis, & inhumanus essem, nisi huius adolescentis, disci-
puli charissimi mortem grauissimè lugerem. Qui enim
heroicâ quadam ingenij vi atque indole; qui singulari
pietate, virtutis & doctrinæ studio insigni in summam
expectationem maturioris ætatis omnes adduxerat;
qui generosi parentis sui, sub hac propè acta iam ætate
decursaq; vnæ deliciæ; fratrum & præceptorum amor
& voluptas; scholæ denique huius singulare decus &
ornamentum erat; Is, proh dolor, obita morte, subla-
taque

taque cum amoribus & delicijs expectatione, nihil nobis nisi ingens sui desiderium, summo cum luctu, potuit relinquere. Verum quia omnes, quotquot in hanc edimur lucem, eâ lege mortalem istam vitam accipimus, ut propter peccati labem, à primævis humani generis parentibus in omnes posteros propagatam, quouis tempore eam repetere fata queant; Decet utique & pium est, doloris illam acerbicatem, obortumque ex hoc funere luctum, non tam æquâ & communi hac sorte mortalitatis, quàm spe certâ illius societatis, quæ iterum nobis in æterna & immortalis illa vita cum omnibus electis futura est; quoad quidem humanitas finit; lenire ac minuere. Nam & vetus Poëta Ethnicus, ne Antiphon diuinæ scripturæ passim obuia testimonia attingam, ita propinquorum fata nobis lugenda esse docet, ut non tam amissos illos, aut auulsos planè à nostra societate, quàm ex hac communi peregrinatione in id diuersorium præmissos esse statuamus, in quo nobis etiam, breui affuturis, sempiterna quies in perpetuâ eaq; suauissimâ coniunctione expectanda sit.

ἔ γδ τεθνᾶσιν (αἰτ) ἀλλὰ τινὲς αὐτῶν ὁδόν,
 λὺ πᾶσιν ἐλθεῖν ἐς ἀναγκαίως ἔχον,
 παρεληλύθασιν. εἶτα χ' ἡμεῖς ὕστερον
 εἰς ταῦτὸ κατὰ γάγιον αὐτοῖς ἤξομεν,
 κοινῇ τὸν ἄλλον σωθῆναι τρέψοντες χρόνον.

Id tamen interea, dum adhuc in ærumnosæ huius peregrinationis decursu sumus, nostro quidem defuncto, seu potius ad exiguum tempus à nobis auulso Baroni, Carolo demus, ut & gratam eius memoriam inter nos retineamus, & animæ beatissimæ ipsius de cœlesti vita & æterna congratulemur lætitia; Nos præterea etiam

B ipsos

iplos, quibus eadem proponita meta erit, ad bene relict-
terq; decurrendum hoc caducæ vitæ curriculum, quan-
to potest fieri studio, paremus. Et quoniam hoc tem-
pore propterea conuenimus, vt more quoque scholasti-
co debita iusta huic funeri soluantur; Eas ego partes
lubens quidem, vt debeo officij causâ, suscipio. Sed
vereor tamen simul, ne in hac tanta animi perturbatio-
ne eneruatio & horridior sit oratio mea, quàm vt in ea
vel rerum vel verborum delectum vllum possitis agno-
scere. Nihilominus autem, æquanimitate fretus vestrâ,
id meum institutû prosequor; *verba facturus* (sed, quàm
potero, breuissimè) *de ortu, vita ac morte huius verè no-
bilis & generosi adolescentis, cuius defuncti exanime cor-
pus, ad destinatum sepulturæ locum modò elatum, haud
grauatè, piæ nempe voluntatis studio, profecuti estis;
atq; ita honestissimâ vestrâ præsentia perfecistis, vt ne
vel iustis exequijs vel vlllo humanitatis officio Baronis
laudatissimi funus in hac vrbe vestrâ careret. Hoc verò
dum agimus, non ea ducamur opinione, vt defuncti be-
atissimam animulam, quæ in manu est altissimi, huius
officij nostri parte vllâ indigere existimemus; sed aliàs
pium & æquum esse statuamus, lectissimum & laudatissi-
mum hunc adolescentem non defraudare mundanæ
quoq; vitæ huius præmiolo; quod est laus quædam post-
huma, & nominis honorifica inter viuos memoria: quo
nullum aliud præstantius post fata munus, in hac quidem
mortali vitâ, contingere homini potest. Sed & familiæ
illustri & generosæ; inprimis autem mœstissimo paren-
ti, atq; fratribus è luctu & dolore adhuc languidis, offi-
cium istud & humanitatis studium nostrum solatio non-
nihil fore haud dubitamus; Quemadmodum etiam non
ambi-*

ambigendum nobis est, ingenuam iuuentutem scholasticam illâ commemoratione pietatis, diligentia & aliarum virtutum, quibus ornatissima fuit defuncti vita, ad honestissimam similis studij æmulationem inprimis excitatum iri. Vos saltem istud vnum mihi date; illustris & generose Baro, viri Reuerendi & doctissimi; vt ea, quæ mihi, nouo & tristi hoc casu perturbatissimo, variaq; sollicitudine distracto in mentem venerunt; quæq; non tam oratorio q̃ scholastico more, operaq; tumultuariâ breuiter & nudè comprehensa in medium allaturus sum, per silentium æquis animis audita vobis esse cognoscam.

In exorsu verò narrationis huius, si vulgata imitanda consuetudo, genusq; & familia defuncti adolescentis ab initio, per singulos ætatum quasi gradus, ad hæc vsq; tempora describenda nobis esset; campus sanè orationi latissimus aperiretur, & materia copiosissima dicendi de illis, qui è familia Burggrauiorum à Dona, illustri & peruetustâ, oriundi, rebus bello & pace præclare ac strenue gestis, longissimâ temporum & annorum serie claruerunt. Sed neq; temporis hæc angustia, quibus conclusa oratio nostra est, neq; huius instituti ratio finit, vt vel in spaciosissima illa laudatissimæ antiquitatis viridaria, vel etiam posteriorum illius familiæ propagatorum amplissimas laudes sermo latius euagetur. Faciendum itaq; hîc nobis est, quod p̃uidi aliquando peregrinatores solent; qui dum maximè ad locum itineri præfinitum contendunt, interea tamen neq; urbium, neq; rerum aliarum eadem viâ occurrentium planè ignari esse volunt; sed non raro subsistunt; nonnunq̃ etiam à recta via deflectunt, & cupidè, si non omnia & singula, præcipua tamen, & memoratu maximè digna perquirunt & cognoscunt. Vt

igitur hoc modo nos etiam, accuratiore prætermiffâ
ἐξέτασθαι, saltem obiter in ortum & familiam nobilissimâ
defuncti nostri Baronis intueamur; Id sciendum ante o-
mnia est, propter vetustatem quidem, & annalium genti-
litorum monumenta negligentius asseruata, obscurio-
rem illius, sed antiquissimam tamen esse originem. Con-
stat enim è vetustissimis diplomatis, iam ante quadrin-
gentos annos, in hoc Hermundurorum superiori tra-
ctu ad Albim, & illustri nobilitate Burggrauios à Donin,
& opibus atq; potentiâ eminuisse. Neq; dubium est, no-
bilissimæ gentis profapiam, & initia stirpis Donaicæ et-
iam retrò longius ad ea ferè tempora referri posse, quæ
Imperatoris Henrici II. Aucupis dicti, ætatem attige-
runt, aut certè post, nō ita longè, subsecuta sunt. Eâ enim
tempestate, felicitis & magnanimi Imperatoris virtute de-
uictis & eiectis ex his oris Germaniæ Henetis seu Scla-
uis, primùm eminere in his & vicinis regionibus illustri-
orum familiarum cœpit nobilitas; cum animosam &
strenuam in domandis hostibus fortitudinem, honorifi-
cis dignitatū titulis & officijs passim distributis, ceu præ-
mijs quibusdam, sapientissimus Imperator remuneraret.
Nam præter Misniæ Marchiones (hodie Principes no-
stros, heroes omni laude maiores) qui sub id tempus,
nempe ante annos septingētos, paulò minus, ius & vsum
laudatissimi nominis illius, virtute & meritis suis acce-
perunt; plures alij diuersis locis, temporum tamen non-
nullis interuallis, cōstituti sunt castrorum & arcium im-
perialium præfecti; Castellani Comites vulgò appellati;
quibus id muneris & negotij datum est, vt vel Episcopo-
rum vicinas sedes ab ingruente vndecunque iniuria de-
fenderent, ijsq; in locis ciuilia iudicia; à quibus anti-
quitus

quibus sacro ordini abstinendum esse putabatur; Imperatoris nomine exercerent; vel ipsos imperij fines aduersus hostiles exterarū gentium incursiones tutarentur. In illorum autem numero huius quoq; familiæ stirpisq; nobilissimæ primos auctores fuisse, fidem nonnullam, præter alia, ratio cognomentis facit. Id enim à castro & arce quondam in aditu Bohemiæ & finibus Misniæ sita, desumptum non obscure indicat, fuisse in illis & quibusdam alijs necessarium finibus imperij præsidium contra perpetuas, in primis vicinæ gentis Bohemicæ impressiones, quibus initio (quod admodum infesta imperio Bohemia esset) grauitè illam Misniæ oram diuexatam esse constat. Et dubium non est, ex eo tempore adhuc superesse gentilitia illius familiæ insignia, ceu præmia quædam prisca virtutis, & probatæ imperio fortitudinis indicia non ambigua. *Cornua quippe illa gemina ceruina* (quibus peculiariter stirps ista nobilitata est) quid aliud; præsertim appositis spectatissimæ virtutis insignibus illis, *aureo cum reserata galea diademate*; quid, inquam, indicant, quàm fortitudinem nobili profapia dignam, & ad vim iniustam propulsandam, apertam animositatem? quæ tamen, ne temerè quid agat, freno rationis, indiget; quam ipsam parte superiore *pudibunda virginis, utrinque summa cornuum manu prehendentis* imago aptissimè representat.

Obscurum est tamen; vt ferè in priscis familiarum originibus; atque adeo incertum, à quibus orta initio stirps illa, & deinde virtute atq; hæreditate ad posteros propagata sit. Antiquissimi enim, quorum indagare nomina nos quidem potuimus, demum **L V D O V I C O B A V A R O** imperante claruerunt; opulentiâ fanè magnificâ

gnificâ & operâ potissimum Bohemiæ regno præclare
nauatâ nobiles : quemadmodum id apertè codicilli te-
stantur, qui sublatis annalibus, ferè foli ex peruetusto ta-
bulario reliqui asseruantur. Inest ijs codicillis clientelæ
sacramentum ; iuramentum fidelitatis & homagium vul-
gò dictum ; quo Burggrauij gentilitij nominis duo FRI-
DERICVS & OTTO Bohemiæ Regi IOANNI LVCEL-
BURGENSI COMITI se committunt & obligant.
Ab eo namq; antiquitus ita recepto more ; dominium
& iura acceperant, prædicti castri sui gentilitij ; vnde
tum modò cognomentum, exuti possessione, retinue-
rant. Quanquam in ijsdem literis etiam id disertè dici-
tur ; vsum eos & fructum habuisse castri & vniuersæ illi-
us ditioris, pro argenti summâ certâ Regi commodatâ.
E qua re vel solâ intelligitur, & opibus satis iam tum
munitam fuisse hanc familiam, quæ potentissimo Regi,
tali officio, non defuerit, & extitisse quoque ab hac alia
nonnulla in Bohemiæ regnum præclara merita. Mentio
enim fit inter alia fidelis seruitij regio culmini ; vt ex-
pressè codicilli habent ; exhibiti : Ob idque potissimum
nominati castri ius vniuersum Burggrauijs à Rege tradi-
tum esse dicitur. Familiæ vtiq; generosæ sub id tempus
eminentiam & celsitatem, præter indicia alia, vel istud
vnum demonstrat ; quod familiariter illi, quos nomini-
bus suis antè appellauit, cum vicinis principibus egerunt ;
RVDOLPHO *Saxonie Duce, post Electore,* & BOLESLAO
Duce Silesie ; qui testes sacramenti, de quo loquor, fuê-
re ; fidemq; codicillis, suo vterq; appresso sigillo, more,
ab antiquo, solenni fecerunt. Est autem ab illis duo-
bus, antè nominatis Burggrauijs, non tantum gentiliti-
um nomen, atque etiam ipsa stirps generosa felici incre-
mento

imento ad posteritatem propagata, ita ut virtutes quoque, con-
tinuâ annorum serie ad virtutis & nominis generosi hære-
des satis ampla ditio; plurium arcium munitione, serui-
tio subditorum, agrorum sylvarumque fertilitate & copia
inter alias haud postrema. Cætera, quæ ad ciuilibus & pub-
licæ rei statum pertinent, ferè sunt ignota; Nisi quod in
iure dicendo (quod ingens humanæ societatis κερμήλιον
est) ea facultas atque autoritas Donensium dicasterio quon-
dam fuisse dicitur, ut eò multi, etiam externi ambiguas
& diuturnas lites detulisse, atque inde iustitiæ responsa, ὡς
ἐκ τριπόδος, expectasse perhibeantur. Et fuerunt illius
iuris, quod Donense vulgò est appellatum, etiam annis
paullò superioribus aliquæ reliquæ; quæ tamen ipsæ quo-
que; ut nihil in hac temporum & hominum vicissitudine
est perpetuum; oblitterato nomine iam penitus exole-
uere. Floruit verò maximè dignitate atque opibus hæc
generosa familia, usque ad Imperatoris SIGISMUNDI
tempora; quibus (ut hoc obiter intexam) laudatissimus
heros, FRIDERICVS I. *Misnia Marchio, generosissima il-
lius familia Primus Elector & Dux Saxonie factus, Lipsen-*
sem Academiam, matrem liberalium studiorum beni-
gnissimam, è dissipatâ Pragensi felicissimis auspicijs a-
peruit. Estque scriptum eo tempore regium diploma
quoddam, adhuc cum paucis alijs reliquum è vetustate;
quo iterum singularia duorum Burggrauiorum Donen-
sium, NICOLAI & IAROSLAI, in Bohemiæ regnum
merita commendantur. Ac refert diploma, ambobus
illis simul tum in clientelam acceptis hæreditariæ ditio-
nis (ut à maioribus erat relicta) possessionem & ius inte-
grum à Rege Sigismundo datum fuisse.

Quemadmodum autem res omnes in hoc mundo,
atque

1409
Prid. Id.
uemb.

atq; in ijs iumma etiam imperia fatali quadam necessitate mutantur; Ita hæc quoq; stirps, opibus quondam & fortunâ inter alias illustres familias eminens, haud multò post inexpectatas quasdam vices subiit ac perpeffa est; cum bello propè domestico & interno, fato quodam implicata, satis quidem animosè, sed exitu nimis calamitoso rem gessit. Quæ sanè fortuna, & incerti Martis alea, vt tum opes ac potentiam gentis nobilissimæ non parum comminuerit; stirpem tamen ipsam; Deo sic volente; non penitus attriuit. Remanserunt enim ex veteri illa profapia, atq; etiam nostra ætate reliquæ sunt in diuersis Germaniæ locis, quasi diuisæ nobilissimi generis, propagines. Inprimis autem nobiles patrita laude, & virtute quoq; suapte generosi hoc seculo inuenti sunt stirpis istius propagatores per vicinam Bohemiam; quæ ad hunc vsque diem è peruetustâ ac nobili familia reliquos habet plures, splendore auito & propria virtute claros atq; præeminentes; præcipuè illustrem & generosum Dominum, VVENCESLAVM, *Burggrauium à Dona, Baronem*; qui ipse vicissim sub hac ætate ingrauescente maximum solatium in spe generosæ posteritatis habet. Sobolem quippe, corporis atq; animi donis cumulatam, magna ex parte masculam, ex nobilissima vxore, *Elyška Bezdruziczka*, è familia illustri *Baronum de Kolobrat* oriundâ, iam octennium à morte beatam cum cœlitibus vitam agente; suscepit; Eamq; ipse superstes & præfens hoc tempore in decus præclaræ virtutis crescentem, & maiorum vestigijs laudatissimo conatu insistentem, magnâ cum voluptate videt. Erat ex illa prole laudatissimus adolescentulus CAROLVS, generoso patre dignus filius; quem ad summa quæq; omnium expectatio-

Etatione natum, & iam bellè feliciterq; crescentem, summa dies, proh dolor, nihil tale sperantibus nobis eripuit. De cuius vita & obitu cum deinceps; vt initio recepimus; agendum nobis sit; æquissimos auditores paucis ijs, quæ in hac angustia temporis de nobilissima defuncti adolescentis familia, velut in transcurso, dicta sunt, pro sua humanitate, contentos fore; ac pari beneuolentiâ studioq; illi etiam orationis parti, quæ reliqua nobis est, aures daturus esse, planè confidimus.

Verum est autem, quod radix & fundamentum generosæ nobilitatis sola virtus censenda sit, animique ad res magnas gerendas excitata quædam alacritas; nequaquam verò hæreditaria generis illa eminentia, quæ absque studio propriæ virtutis à maioribus tantum oboritur. Multi enim à natalibus ignoti, summam sibi & immortalem gloriam, qui veræ nobilitatis quidam quasi fructus est, virtute suapte pepererunt; contrà plurimi acceptum à maioribus hæreditaria possessione generis splendore non obscurârunt tantum ignauia, sed etiam turpiter actâ vitâ penitus amiserunt. Quod cum perspectum etiam olim esset poëtis; sapienter sanè & verè in hanc sententiam multa prodiderunt; in quibus vulgatissima illa:

*At genus & proavos; & quæ non fecimus ipsi,
Vix ea nostra puto.*

Et:

Tota licet veteres exornent vndiq; ceræ

Atria; Nobilitas sola est atq; unica virtus. &c.

At enim quia naturæ quodam impulsu ferè omnes antiquitatem veneramur & suspicimus; indubitatum est vicissim apud cunctos sanæ mentis homines; veterem nobilitatem, si quasi reiuuenescat in posteris, tantò nouâ venerabiliorem splendidiorémq; esse, quantò plus illam

C

ætate

ætate atq; annis antecedit. Atq; inde fit, vt fit ferè spre-
or nouorum hominum virtus noua, in oculis autem om-
nium verferetur ea, quæ à multis retrò annis in illustrium
familiarum profapia velut hæreditaria à Maioribus in-
nepotes deriuata est. Taceo, quod longâ iam experien-
tiâ notum; à maioribus laude virtutum ac veræ nobili-
tatis eminentibus fimiles nafci posteros; vi nempe ge-
nerosæ mentis in patribus occulto traiectu in sobolem
permanante; qua de re elegantiffimi Poëtæ verficuli:

Fortes creantur fortibus; Et bonis

Est in iuuenis; est in equis patrum

Virtus; Nec imbellem feroces

Progenerant aquila columbam.

De Carolo igitur nostro, laudatiffimi ingenij adole-
fcentulo, è nobiliffimæ ac peruetustæ gentis profapia
nato, dubium nullum est; femina veræ virtutis ipsum nõ
aliundè primùm, quàm ex hæreditaria suæ gentis nobili-
tate, & ex sanguine quasi generosiffimorum parentum
accepisse: Quæ tamen ipse vel puer adhuc cum imperfe-
cta animaduerneret, studio & diligentia exuscitanda, &
quoad fieri posset, in vsum producenda esse censuit.
Autorem autem illius studij & curæ adolente nobili-
digniffimæ, generosum habuit parentem suum; qui cum
non satis esse putaret, præclarâ ingenij indole à natura
donatum esse filium Carolum, educationis curâ sedula à
teneris eam perficiendam esse existimauit. Annos igi-
tur ipsius primos accuratâ disciplinâ domi excolendos,
& ingenium puerili institutione doctriinæ, pietatis & mo-
rum probè informandum Inspectori seu pædotribæ do-
mestico tradidit. Postea verò cum idoneum videret, qui
ad capiendam vberiore doctriinam, & cognoscendos
alio-

aliorum hominum mores, peregrè posset agere; Eum cum fratribus duobus, DDn. VLADISLAVO & OTTONE Goltbergam primùm misit, annum ætatis agentem duodecimum. In illa schola, primùm opera Trocedorffij, deinde Taburni, expertissimorum quondam erudiendæ iuventutis artificum præclare constitutâ, tantùm assecutus est vnâ cum fratribus generosis natu minimus Carolus, vt & indolem ipsius & mores prædicarent Ludi illius præceptores & collegæ, atq; spem planè singularem de reliqua vita conciperent. Sed factum est anno insequenti; cum fama nostræ huius scholæ, Moderatorum industria, per Bohemiam passim magis ac magis increbresceret; vt ipse quoq; Dn. parens, vir nobilissimus & generosus, de filiorum educatione recta paternè sollicitus, suos huc liberos, præclara operarum scholasticarum expectatione, mitteret. In hac vrbe igitur iam amplius biennio cum fratribus commoratus Carolus non modò multos suorum condiscipulorum ingenio & indole vicit, studioq; & diligentia superauit; ferè ab infimo discipulorũ ordine ad supremam scholæ classem exiguo tempore progressus: sed ita quoq; suam probauit præceptoribus obseruantiam, legibus scholæ obedientiam, & vniuersim omnibus humanitatem & modestiam, vt sæpe mirer impudentiam & indignabundus detester cõtumaciam atq; petulantiam illorum, qui ipsi neque genere ac natalium splendore similes, neq; ingenio & doctrinâ pares esse vllò modo possunt. Sentit quotidie nescio quos stimulos animis, cum oculos ad locum istum conuerto, in quo hactenus sedentem charissimum illum discipulum nostrum, & lectiunculas auidissimè excipientem vidi: Sentit dolores in me pectus intimum; quoties istud aspicio vel ingredior

gredior conclaue, in quo studij priuati exercitia assidua cum fratribus habuit. Tantum sanè istà studij assiduitate erat consecutus, vt ætate ferè adhuc puer non tantum satis latinè loqueretur & scriberet, versus etiam facili Mineruâ fingeret; sed artium etiam dicendi, Dialecticæ & Rhetoricæ rudimenta mediocriter calleret. Græcæ quoq; linguæ eam sibi iam parârat notitiâ, vt propositi- tæ cuiusq; sententiæ non nimis obscuræ vim & intellige- ret, & absq; difficultate explicare posset. De pietatis stu- dio in hoc adolescente nihil dicam; quia cunctis mani- festum esse credo, quantâ attentione conciones ecclesia- sticas in templo; quantâ curâ sacras in schola lectiuncu- las audierit, quàm piam deniq; vitam toto eo, quo hîc fuit, tempore, præ adolescentulis æqualibus, egerit. At- testabitur id, quod dico, pium imprimis symbolû, quod Baro noster; qui iam ἐν ἀγίοις; non tantum in animo atq; ore habuit creberrimè; sed in omnibus etiam libellis su- is inscriptum extare voluit. Suggesterat illud ipsi non ali- cuius profanæ rei studium; vnde ferè desumta solent es- se ἀπορρήγματα, & familiares sententiæ illorum, qui ciui- lem hodie vitam sequuntur; vt etiam veterum illa: μηδὲν ἀναβάλλομεν Magni illius Alexandri: Ciceronis αἰὲν δεῖσθαι καὶ ὑπεύροχον ἔμμεναι ἄλλων; Aliaque huius generis sexcenta; suo sanè loco ἀξιωματικὰ, & neutiquam vi- tuperanda: Sed animo sanctiore laudatissimo Baroni delectum id symbolum erat: quippe quo Christi, vnici Mediatoris nostri, meritum, facerrimæq; regenerationis fœdus in mentem sibi assidue reuocabat. Et habebat quidem illud comprehensum binis rythmis germanicis, nescio an ipso Barone, an alio quopiam autore factis; E quib. hoc latinû tetra- stichon eodem plane sensu à fratre germano, Vladisl. Bar. expressum: SUM

Sum KAROLVS; stirpe ab Donaide; Notus in orbe

Terrigenis; superâ notus in arce DEO.

Is tenerum sacris sibi me signavit in undis,

Et vitæ heredem perpetis esse dedit.

Præter istam autem generosæ mentis pietatem, studijq; liberalis contentionem laudatissimam; quædam etiam in ipso erat excitati animi, nobili adolescente digna, alacritas, quæ tum aliàs ex incessu, vultu, atque adeo totius corporis habitu satis apparebat; tum facile quoq; in eo deprehendi poterat illo tempore, quo nuper; vti scitis; indicto, pro more (vt sic appellem) Mineruæ seu Palladis festo, puerilis & scholasticæ pompæ Rex designatus, equo masculâ quadam grauitate inuehens, per urbem cū multa spectantiū gratulatione & applausu incederet. Sed inuidit nobis fortuna posteros huius adolescētis annos, & ingenij sensum maturioris: quâ nempe re fieri solet, vt pauci, qui p̄cocem illam ingeniorū vim ante temp⁹ ostendunt, ad iustæ maturitatis ætatem perueniant. Carolum fanè nostrum bis aduersa valetudo; q̄ sciam; hoc anno grauiter afflixit; semel paucos ante menses, cū toto corpore erumpentib; maculis (quibus infestari pueritia maximè solet) aliquot dierum spacio domi retentus decumberet. Ac putabam ego tum omnem morbi grauioris materiam istâ quasi *ἐκκαθάρον* è corpore ægrotantis esse eiectam; nec facile quidquam fore, quod deinceps ipsum vitam dirâ ac violentâ inuaderet aut cōsumeret. Apparebat. n. in ipso, vt fanè aliàs semp̄, tum maximè tamen, nescio qui decor oris, magna venustate gratus; hilariuscule ridebant oculi; rosæ vtrinq; nitebant genæ: Et erat is vniuersi corporis habitus, quem non nisi bellè ac p̄bè valentis naturæ dixerim esse. Ac quanq̄ paulò antè signa

C 3

quædam

quædam fatis ominosa mihi terrorem (vt eam rem inge-
nuè fatear) non omnino nullum iniicerent ; cum & no-
cturnos fragores horrendos quasi collabentium ædifici-
orum, semel atq; iterum, hac domo exaudiremus ; & si-
mul etiam alia nonnulla horum familia animaduertere-
mus ; quibus, a motâ superstitione, non rarò luctum &
funera portendi experientiâ didicimus : Attamen, quia
tum pulchrè adhuc valentem illum nostrum Baronem
videbam ; nihil minùs ego quidem poteram, quàm hunc
casum tam tristem, tam inopinatum expectare. Sed fa-
ctum est paulò post, vt quod oculis & animo tum non
præuidebam, postea coràm magno cum dolore intuerer.

Est hic dies ; si rectè recordor ; decimus & nonus ab
eo, quo primùm nescio quod lethale virus in ipso ebul-
lire, morbiq; initium facere cœpit. Et erat tamen in ipso
is scholæ amor, discendiq; multâ laude commendandus
ardor, vt etiam neglecto primùm & dissimulato languore
matutinis horis operis nostris interesset, atq; ita nullum ;
quod ego conijcere possem ; tam periculosæ & tam in-
esperatæ infirmitatis signum daret. Sed postea violentiùs
aduersus naturam insurgente morbo, superatus tandem
& victus in lectulum sese abdedit ; ac statim ingenti æstu
correptus insolitū ruborem facie totâ ostendit. Percel-
lebar ego tum morbi vi repentinâ & extremè angebar ;
cum & fratres generosos ambos de initijs nescio quorū
dolorum querentes audirem. Dubius tamen animi se-
quentem expectaui diem ; sed quo mihi non tantum spei
nihil ostensum, sed iniecta insuper, vt fieri solet, pessimi
euentus suspicio. Iam enim lectulis suis affixi hærebant
singuli, & pari ardore interiùs succensi, irrestincta siti ac
dolore capitum magno cruciabantur. Illum æstum cum
aliquot

aliquot dies labore continuo pertulissent; visus est deniq; morbus se prodere. Nam in illo, de quo loquimur, Carolo pustulæ quædam (variolos appellare vulgus solet) exoriri visæ bonam spem recuperandæ valetudinis faciebant. Sed quod, proh dolor, ipsi saluti, plurimorum exemplo, arbitrabamur fore; id deinde inopinatam attulit necem. Conualescentibus enim, per Dei gratiam, ex pari morbo fratribus; solum Carolum dira & ingens pustularû multitudo, indies miris modis incrementa sumens, non tantum decumbentem detinet, sed etiam grauius excruciatum & deniq; cunctis exhaustum viribus planè perimit. Mirum tamen in adolescentulo studij literarum amantissimo; quod persæpe etiam intermedios cruciatus ad me de lectiunculis scholasticis conquereretur; quas præter voluntatem, morbi vehementia retentus, negligeret. Sanè istud non obscure ex ipso potui intelligere; non tam incommoda suæ valetudinis se ægrè ferre, quàm suam à scholasticis operis absentiam. O rarum in hæc seculi desidia discendi ardorem; & dignum animum, qui sospite & incolumi corpore plures ætates superesset! At solet DEVS ferè optimos quosque sibi deligere, & per mortem, quæ ianua veræ vitæ est, ad se conuocare: cæteros nauici & improbos plerunq; finit, atque vt in viam redeant, spacij & temporis aliquid amplius concedit: sæpe etiam, vbi corrigi nolunt, ad graues & horrendas pœnas eos reseruat. De calamitatibus nihil dicam, præsertim hoc tempore penè vniuersum orbem peruadentibus; quibus ferè per fata eripiuntur ij, qui charissimi DEO sunt. Et sanè, si in hanc mundi prauitatem inspicias, haud malè sensisse videbitur poëta vetus ille, qui dixit: ὄν οἱ θεοὶ φιλεῖσιν, ἀποθνήσκουσιν. Menand.

De Ca-

De Carolo nostro dubitandum utiq; non est, DEO placuisse animulam ipsius beatissimam, ideoq; ex hoc squalido humanæ fragilitatis carcere ad aulam æternæ lætitiæ fuisse euectam. Equidem is, quanquam initio nonnullum adhuc vitæ mortalis desiderium verbis significare videretur; paulò tamen post ingrauescente morbo, creberrimis votis, ijsq; ardentissimis expetiuit, τὸ ἀνάλωσαι; vt cum Domino suo, CHRISTO, in immortalis vitæ gaudio esse posset: quemadmodum ab ipso non semel atq; iterum, sed per sæpe, præcipuè sub extremum vitæ, iteratam audiuius inter alia piam hanc vocem, *Miserere CHRISTE IESU; miserere, & me tandem libera.* Ac dici satis nequit, quàm se pius adolescentulus consolatus sit facerrimi corporis & sanguinis CHRISTI κοινωσία, & quantâ sibi postea fiducia æternæ vitæ beatitudinem sit pollicitus. Memini cum à verbi ministro iam in summis angustijs hæc verba audiret: *Non moriar, CAROLE, sed viuam, & opera Domini enarrabo;* Ipsum ex templo voce clara & alta respondere: *Et quanquam moriar, tamen viuam.* Neq; dubito, suauissimos illos versiculos, quos alterum quasi symbolum in vita habuit, tum simul in animo ipsi fuisse:

Viuo tibi, moriorq; tibi, dulcissime IESU;

Mortuus & viuus sum maneoq; tuus.

Non succurrunt alia quàm plurima, quæ neutiquam sine singulari Spiritus sancti operatione in talem adolescentulum cadere posse dixerim. Istud vnum sanè etiam non reticendum. Cum in agone morti proximus esset, neq; lingua iam titubante quidquam aliud rectè efferre posset; deficiente quoq; iam auditus sensu; subitò dominicam orationem latinis verbis (quibus ferè utebatur)
exorsus,

neq; potuit. Estq; ita non multò post, dum proximè adstan-
tes tale quid nondum expectamus, subitò intercidente
spiritu, placidissimè sopitus.

H A E C vita est & mors CAROLI nostri, adolescentis
laudatissimi, qui ita, vt diximus, mortalis vitæ stadio de-
curso, nunc in æternæ beatitatis consortio ἀφθαρτον istud
ἀθάλον, quod est æterna salus, cum seruatore suo CHRIS-
TO & omnibus electis habet. Quam ipsi felicitatem &
nunquam defituram cœlestis æui lætitiâ ne videamur
inuidere; luctus consilio paulùm moderandus, & lacru-
mæ; quoad pietas finet; comprimendæ nobis erunt; Et
tua quidem Generositas; nobilissime ac generose domi-
ne; hanc filij charissimi mortem, vt decet hominè Chri-
stianum, animo magno feret; neq; tam eius demigratio-
nem ex hac ærumnosâ vitâ multo luctu prosequetur, q̃
ipsi de immigratione & ingressu in æternæ vitæ gaudia
paternè gratulabitur; certò sibi persuasum habens; iam
beatissimum æuum, cum sanctis angelis & reliquo cœli-
tum choro ipsum agere: Ad quam beatitudinem assidu-
is gemitibus aspirare nos quoq; decet, qui infinitis æru-
mnis & calamitatibus hic obiecti, ἀνάπαιυσιν aliam nullâ,
quàm quæ in cœlis est, expectamus. Vos autem fratres
defuncti, adolescentes generosi & nobiles, operam da-
bitis deinceps enixè, vt iacturam hanc, quam per obitum
dilectissimi fratris vestri modò fecit familia vestra no-
bilissima, studio & virtute gnauiter sarciatis; mœstissi-
moq; Dn. parenti vestro vulnus casu tristissimo inflictū,
obsequio & aliarum virtutum studio fanetis; id quod
res est, existimantes: Molem omnem expectationis præ-
D clara,

auditores, id quoque nostri officij, vt quotidianis morientium exemplis commoniti non modò vitæ humanæ fragilitatem & incertitudinem assidue cogitemus; sed ad istud iter, quod ingrediendum omnibus est, nos etiam perpetuò accinctos esse debere statuamus. Quàm enim inexpectatum & improuisum, tam graue ac triste migrationis illud tempus imparatis accidere solet: quemadmodum è contrario iucundissimum & maximè exoptatum ijs, qui iam in hac ærumnosâ vitâ, pietate verâ & futuræ beatitudinis spe firmâ præmuniti hanc viam ingrediuntur. Sobrij simus igitur vniuersi, & ex hac animorum somnolentiâ ad veræ pietatis studium excitati serio vigilemus. Aduentura quippe est illa dies propediem, qua securi quidem & impij, euanescentibus huius seculi blandimentis, perpetui doloris & tristitiæ; pij verò, post exantlatos huius calamitosæ vitæ labores, sempiternæ lætitiæ initium sunt habituri. Ad quem felicitatis portum exoptatissimum, vt tandem ex hoc turbulento miseriarum pelago eluctati nos etiam appellamus, & cum defuncto nostro Barone, beatissimam iam in coelis vitam agente, cæterisque cum electis æternæ salutis, superatâ morte, participes reddamur; **Tv** effice, tuoq; nos auxilio iuua, **CHRISTE IESV,** qui vnicus es salutis nostræ portus; qui mediator & redemptor in secula laudandus.

AD TYMVLVM

QVO

BEATISS. ANIMVLAE MORTALES

EXVIVIAE DEPOS. QUIESCUNT;

ἘΠΥΜΙΟΝ.

Salve dulcis humus; quâ STIRPE recisus ab ALTA

FLORIS tener aridulas occulit exuvias.

Sæva illum necuit vis Sideris; impulit aura;

Deicere Noti; SOLE sub OCCIDVO.

At tu depositum tege molliter; ignea ut æstas,

Cumq; graui SERVUS turbine VESPER eat:

SOLE sub ex oriente NOVO, nouus ibit in auras;

Bellus; odore ROSIS AEMVLVS ELYSIIS.

I. Friderich. Vu.

MEMORIÆ SEMPITERNÆ
CAROLI BURGGRAVI A DONA, VVENCESL. F.
DOMINI IN VVEISSEN AVGEZDECZ, BARONIS, ETC.
ADOLESC. GENEROSI, ET TAM SVAPTE,
QVAM PATRITA VIRTUTE NOBILISS.

Q V I

PIETATIS ET DOCTRINÆ, DVM VIXIT, STUDIOSSISS.⁹
IN IP SO ÆTATIS FLORE, AN. XV. NONDVM EGRESSVS,
XVI. CAL. SEXT. PRISCO MENSE; AN. VIC. SVpra M. D.
IN HAC VRBE METALLICA,
VARIOLORVM EPIDEMIA CONTAGE CORREPTVS ET EXTINGTVS;
MAGNV M SVI DESIDERIVM PARENTI, FRATRIB.
PRÆCEPT. ATQVE ADEO NOTIS OMNIBVS,
MVLTIS CVM LACRVMIS, RELIQVIT.

VIXIT ANNÆBERGÆ STUDIOR. GRĀ, AN. II.
MENSES III. LAVDE SVMMA:

PRÆCEPTORVM AMANS, LEGVM OBSERVANS:
ÆTATEM VIRTUTE ET INGENIO ANTEVERTENS:
NVNC TERRA CONDIT⁹, LÆTISS. SVÆ CARNIS
RESVRRECTIONEM CVM ELECTIS OMNIBVS
OPTAT. EXPECTAT. DESIDERAT.

QVI FVERIM, LECTOR, NOSTI; SAXO INDICE: QVI SIM,
ACCIPE; SAT VERBIS TE MONVISSE TRIBVS.
HOC TVMVLO SOPOR OSSA TENET: VIGIL ÆTHERE MENS
SIC VIGIL IN SOMNIS: IN NECE VIVVS AGO. (EST:

I. FR. VU. F.

P E L - O R E A D V M

siue

MVSARVM ANNAE MONTANARVM;

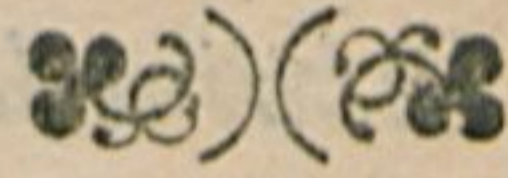
In funere Generosi ac nobiliss. Adolesc.

CAROLI BVRGGR. A DONA. | B.;

Alumni desideratissimi;

LVCTVS:

Suos per Hieroph.

I N S Y M B O L V M D E F V N C T I :

Karol von Shon bin ich genandt/
Dem H E R R E N Christo wol bekandt:
Der hat mich in der Tauff bezeichnt/
Vnd mir verschrieben sein Himmelreich.

V L A D I S L A I B V R G G R A V I

A DONA, BARONIS, FR. MOESTISS.

Elegia.

TErrigenas, cheu, miseros fors dira laceffit,
Nec rota tam celerimotu agitata ruit:
Quam nihil in terris certum; fallacia cuncta;
Pendula cuncta; licet, magna, caduca tamen.

Nunc

Parte aliâ Mundus retia cæca struit.
Quis iactate diu, tandem eluctatus es; orbem
Dum modò victor habes, CAROLE, stelliferum:
Factus es Elysij dum voti compos in hortis,
Quod crebrum in terris hac tibi voce fuit:
Sum CAROLVS; stirpe ab Donaide: notus in orbe
Terrigenis: superâ notus in arce DEO.
Is tenerum sacris sibi me signavit in vndis,
Et vitæ hæredem perpetis esse dedit.
En tandem orantem respexit ab athere IOVA,
Qui iubet humanas pondus habere preces.
Nam placidâ, mentis pro voto, morte solutus
Iam procul atherio culmine letus agis:
Dulcibus acciperis superûm concentibus, inq̃
Amplexu recubas suaviter vsq̃ DEI.
Mortuus es? Mundo. At IOVÆ super athera viuis:
Vivere, MORS, mundo: vivere, VITA, Deo.
Ast tener; Est cælum promissum quippe tenellis;
Quiq̃ Deo cordi est, is petit astra tener.
Illa puellorum pietas; & sanguine Christi
Tincta sacro summè pectora Chara Deo.
Ergo piÿ cineres paullùm requiescite; Tutò
Ossa cubent, bustique monumenta tenent.
Nil fera mors præter curas & crimina tollit:
Fama homines inter, mens agit ante Deum.

Scr. Annæbergæ parùm præsentib.
Hygiæa & Musis.

C A R O -

C A R O L O S.

F R A T R I S V A V I S S I M O,

Qui post exantlata vitæ mortalis incommoda,
cum coelitibus agit,

Μ Α Κ Α Ρ - Ο Λ Ο Σ.

P Rincipium deerat vitæ tibi nempe beate,
Atque fores aui ad prosperioris iter.
Mortales inter nos dum mortalis agebas,
Fortunæ dubijs lusibus expositus.

Nunc tibi morte fores patuerunt perpetis aui,
Ianuaq; ad superas est reserata domos.

Ergo tibi melior quaesita est funere vita,
Est post fata tibi certa parata salus.

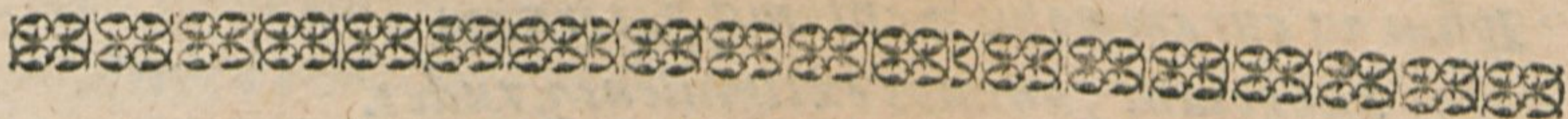
Nos varijs turbis sors errabunda fatigat;
Te fecit TOTVM vita beata SVVM.

O' faustas post fata vices: vix nominis umbrâ

Qui pridem K A R O L V S, iam Μ Α Κ Α Ρ - α u d i t - " Ο Λ Ο Σ.

O T T O, B V R G G R.

A' D O N A, B A R O;
moerens F.

B. M.

C A R O L I B V R G G R. A' D O N A, B A R.

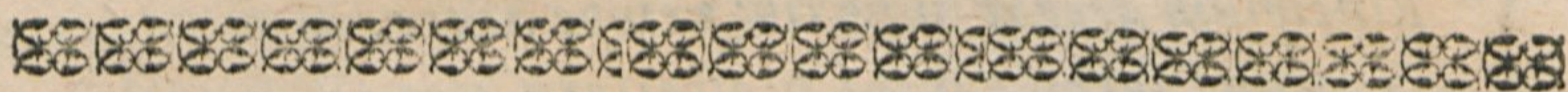
O Mnia non finit lethum; sit ianua vitæ
Mox, ubi tristitia meta suprema fuit.
Heroo gentis Donæ sanguine cretus
C A R O L V S, exemplo comprobat ipse suo.

E

Qui

*Quem coluit viuens , à Christo sede receptus
Aethereâ , immensa tempora lucis agit.
Semita , Christe , tuis es fida ; hac itur ad astra,
Quò , sine te , nobis inuia cuncta via est.*

M. Christophorus Fischer,
Annæberg. Scholæ nunc
temp. Rector.

A D

GENEROSVM AC NOBILISS. D.
D. VVENCESLAVM, BVRGGRAVIVM
à Dona Baronem, &c.

DE OBITU CAROLI F.
Consolatoria Elegia.

Quis neget usq; tuum , Generose vir , esse probandum
Luctum , quem Nati mors inopina moeret ?
Scilicet affectus tribuit natura paternos ;
Euehit hos varijs pagina sacra modis.
Quæ monet , à Ioua , qui cuncta gubernat , eosdem
Cordibus insertos cœlitus esse p̄ys.
Ipsius vt curam nobis mentemq; paternam
Subijciant , animos extimulentq; rudes.
Et tibi certa manet cordis persuasio , Nati
Te quoq; susceptum , Vuencesilæe , loco.
Huius in amplexu quisquis manibusq; recumbit,
Intrepidè casus fert , superatq; graues.
Esto grauis mentem dolor occupet , ossaq; tristis
Exiccet luctus , cor maceretq; pavor :

Vna

Hanc referunt viui, promuntq; oracula verbi,
Quæ vitam, & vitæ suppeditant Dominum.
Illa tibi spondent Natum superesse, beatis
Sedibus & vera prosperitate frui.
Ipsa equidem, fateor, ratio contraria dicat,
Defuncti aspectus tristitiamq; ciet.
Quis nisi mentis inops, casu haud moueatur acerbo,
Cum iuuenis lethi falce resectus obit?
Is certè iuuenis, quem sidera fausta canebant
Auxilium patriæ, presidiumq; fore.
Adde, pio Iouam gratus qui corde timebat,
Et dias sancta mente fouebat opes.
Donec erunt homines, tua sancta modestia viuet,
Atq; ferent mores secla futura tuos.
Nunc viridi moritur flos sicut ianthinus aruo
Cui redit extinctus tempore veris honor:
Concidis in primo generosa flore iuuenta,
O Carole, at vitæ spes tibi certa manet.
Viuit enim superis, in te pars optima, regnis
Spiritus, & Christi gestit amore frui.
Et te siderea comitantur in arce cohortes
Angelica, lætis excipiuntq; modis.
Eximio Phœbum superans splendore serenum
Aeternæ victor gaudia lucis habes.
Nec tibi sunt auro vestes, gemmisq; decora
Cordi, sed Christi tinctæ cruore toga.
Non hostes metuens sauos, morbosue minaces
In cælo solida dona quietis habes.
Qui modo deformi miserabilis undiq; vultu
Aspiciendus eras, pulcer honore nouo es.

Eius & ex merito præstantem flore coronam
Aeterno gestas, sic decorante DEO.
Salve cæli hospes generose, beate Tonantis
O fili, salve, perpetuumq; vale.
Tu casus superasti omnes, nos lubrica vita
Heu dubijs passim versat agitq; vijs.
Interea fortes CHRISTO sub præside finem
Expectamus, opem suspicimusq; DEI.
Huc animum confer modò; Vencesilæ; iacentem:
Erigit oppressos dextra fouetq; DEI.
Non ea, crede, tibi Natum violenta peremit,
Ereptum letho sed superesse facit.
Dextra DEI viuo præstans est robore, dextra
Imperio mortis regna superba premit.
Hanc tuus apprehendens, meritis vir maxime, Natus,
In medio tales fudit agone sonos:
Seua quid insultas mihi mors? non tela pauesco
Nam tua, nec fictas ipse timebo minas.
Viuo equidem, viuusq; feram super aethera Iouam,
Incola siderea cum nouus ædis ero.
Sic breuibus lassus morbo, exhaustusq; dolore,
Hymnos poscebat, raptus amore, cani.
Hinc sacrum Domini corpus, sanctumq; cruorem
Sumebat cupidus, gratus eratq; DEO.
Namq; illi certum, tanto sub pignore vitam
Distribui nobis, regnaq; sancta poli.
Hec bona letus habet Carolus, vitamq; sub ipsa
Morte tenens fingit carmina grata DEO.
CHRISTE, salus mundi, finem tu pone laborum,
Omnia dum retrò lapsa feruntur, ades.

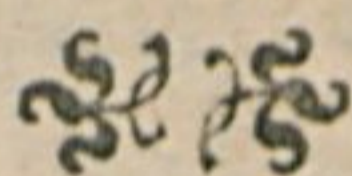
Et di-

*Tunc grato acceptam testabimur ore salutem,
Consortes regni participesq; tui.
Interea dum saevit hyems, & tristior aura,
Quando dolor vires imminuitq; grauis:
Da, nos blanda tui recreet spiraminis aura,
Hortos quæ verbi perfluit aura tui.
Non alia est miseris spes, non fiducia pressis:
In manibus pax est certa quiesq; tuis.*

M. Georgij Nucelij, verbi
diuini apud Annæmon-
tanos ministri.

AD I. FRIDERICHVM
De obitu eiusdem.

M O R S L O Q.

Quid vos cum reliquis, sacri poëta
Sic confunditis ESSE vel FVISSE?
Hoc vel mille mihi parit dolores;
Hoc vel ossibus his meis vigorem;
Si quid esse potest tamen vigoris
His nudis; mihi tollit, atque iura
Reddit imperij mei minora.

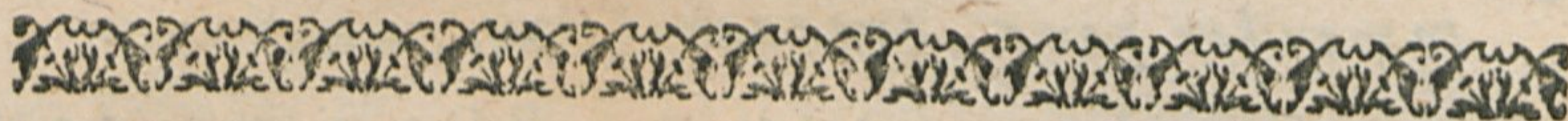
Quid exempla petam? vel inter omnes
Exemplo FRIDERICHVS est, eritq;
Qui CARLVMTumulo suo sepultum

E 3

Esse

*licet mihi, oblitus esse vel fuisse,
Vt qui sint fuerint uel scire nunquam
Possim; dum facit hic poëta & ille
Esse, quos magis arbitror fuisse.*

M. I. Sueuius
Annæmont.

DEFUNCTVS
AD FRATRES SUPERSTITES.

Elegia

VVENCESLAI TRAIANI DACICENI.

Est aliquid, fratres, claro de stemmate natum,
Est aliquid, studijs inuigilasse bonis.
Hinc animo dulcis surgit cum laude voluptas:
Nec decus hoc maius, magnus hic orbis habet.
Ast pietas, louæq; timor longè omnia vincit,
Et veras veri gignit honoris opes.
Nam vocat hora omnes, licet hæc incerta, caducos
Et tollit titulos, tollit & omne decus.
Quod si te iusti grauis opprimit ira Parentis,
Pæna succedunt, excruciantq; graues.
Has sed labe carens omni unica sustulit omnes
Spes hominum, Christus, motus amore pio.
Hunc mihi monstrabat diuini pagina verbi,
Maxima quæ viuæ dona salutis habet.

Hæc

*Non ego curabam mundi securus honores.
Non quicquid magnum, dulce vel, orbis amat.
Nec me spes, domino fuerat qua nixa, fefellit;
Ereptus tristi carcere liber eo.
Felix, quem puerum DEVS hoc è carcere mundi
Victorem ad cæli regna beata rapit.
Hic ego cælestes latus contemplor amicos,
Qui pariunt animo gaudia mille meo.
Autoremq; mea Christum sine fine salutis
Audio, & hymnorum dulce refundo melos.
Angelica præsto mihi sunt, & in arce cohortes
Siderea, socium suscipiuntq; nouum.
Non arx in mundo durat, munitio nulla;
Omnia sed cæli regia firma tenet.
Huc animos cari vestros aduertite fratres,
Et nostrum memori mente tenete Deum.
Qui tenet hunc animo, diues, felixq; manebit;
Effugiens mortis spicula, viuet ouans.
Viuite felices, fratres, sed viuite Christo:
Ætheria dum nos iungat in arce DEVS.*

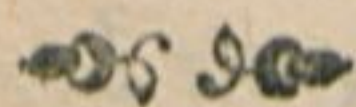

CONDI-

CONDISCIPVLORVM THRENI;

Pauci

E' magna farragine.

TETRASTICHA IV.

TOTID. ADOLESCENTVLORVM NOBB.
BOHEMORVM.

I.

*P*erfectum nihil est, nihil est sub Sole beatum,
Atq; graues luētus angulus omnis habet.
Hoc Carole: ô generis decus, hoc & morte probasti;
Mors tamen ad vitam hac ianua facta tibi est.

Casparis Melch. Beluicij
à Nostvitz.

II.

Est decus eximium genus, & sine labe venustus;
Est maior verae sed pietatis honos.
Hunc quia spectasti, Carole inclyte, pectore magno:
Ante homines magnus viuis & ante DEVM.

Fabiani Sebast. Prollhoferi
à Purgersdorf.

III.

Fratribus heu luētum grandem patriq; creasti,
Qui clarus meritis, & pietate nitet.

Exigu-

I V.

*Non generis series, non forma, nec inclyta virtus,
Effugiunt saeva spicula dira necis.
At sincera fides, Christo qua nititur uno,
Te Carolum tumulo subtrahit una tuo.*

Georgij VVtelensky
à VVtelno.

ELEGIDIA III.

Friderici Kaufek Veluarini Bohemi.

I.

N*unc iter ò genitor, fratres, charaq; sorores,
Ad superos, Christo me praecunte, sequor.
Flere diu nolite; pater fratresq; parata
Iam mihi qua teneo, regna fauete Poli.
Quid firmum in mundo? nihil usquam: lubrica cuncta:
Certaq; terrigenis nulla vel hora datur.
Me DEVS eripuit venturis inde periclis,
Vindice quẽs mundum puniet ipse manu.
Viuite post quantum restat; contempnite mundum:
Este pia in CHRISVVM mente: valete diu.*

I I.

V*t rosa manè viget Zephyro spirante per hortos,
Deciduum flectit sole cadente caput.*

F

Sic

*Pallida mors nobis surripit ante diem :
Ante diem : properè sed liber in arce Tonantis
Ut capias vera munera leticiae.
Ergò licet noster te cætus ab orbe reuulsum
Lugeat : at gaudet te subijisse polum.
Viue, vale, nunquam superis moriture sub astris
Viue; tuo aeternum, CAROLE, viue DEO.*

III.

*Fas simul & pietas, comitari morte peremptos
Cum gemitu, tristi pectore & ore, iubent.
Præsertim verò coniunctos sanguine nobis,
Et nobiscum vno pignora nata toro.
Sed lachrymas, gemitus, largosq; effundere fletus,
Immodicè (credas) impietatis opus.
Qui Christo moritur, viuet; dum viuere primum
Incipit, & vitam, te duce, Christe capit :
Flere pater cessa, Fratres, mæstæq; sorores :
Iam Gnatus, frater, cælica regna subit.*

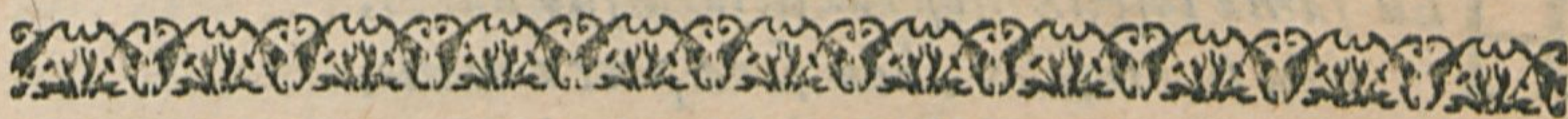
ALIVD.

C *Vr lacrumis oculi complentur? pectora planctu?
Pieridum fletu cur pia castra sonant?
Atropos eripuit CAROLVM per seua Baronem,
Dignus erat longas qui superesse dies.
Sistite sed lacrumas, minus indulgete dolori;
Cælicolis melior pars data, corpus humo.*

Vita

Cum luctu morbum, & plurima damna parit.
Hâc terra is patriam repetit, nos orbe relinquit:
Hunc tenet aula nitens, nos lacrumosa dies.
Et quondam ut doctas hic sedulus imbibit artes,
Sinceraq; fuit religionis amans:
Sic quoq; nunc superum felicia templa frequentat,
Quis summus doctor praesidet ipse λόγος:
Cuius is ante thronum gratissima gaudia sentit,
Gaudia non ullis aequiparanda bonis.

Christoph. Buchl Fr.

A L I V D.

○ Felix nimium totoq; ex asse beatus,
E mundo voluit quem reuocare DEVS:
Ceu CAROLVM primis, & adhuc crescentibus annis,
Ad se translatum collocat arce POLI.
Huc missus fuerat monte imbueretur ut Anna
Doctrinâ purâ, moribus atq; pijs.
At DEVS ille, regit nutu qui cuncta potenti,
Hic super astra scholæ: dixit: alumnus erit.
Ergo procul lacryma, vani gemitusq; facessant,
Hunc somni haud mortis ferrea vincla tenent.
Alarum CHRISTI recubat sub tegmine tutus,
Qui vitæ stabilis munera summa dedit.
Mando quid peius? quid & est immundius usquam?
Plena malis hîc sunt omnia, plena dolis.

F 2

Hîc

*Christigenum turba ferq̄, benignus opem.
Ipse pios cæli summa ad fastigia transfer,
Quos Satanas miseris angit agitq̄, modis.
HOC REX CHRISTE precor, summi fabricator Olympi;
Eueniant votis cuncta petita meis.*

*Wolfgang. Seyfardi
Annæmontani.*

A L I V D.

*H*eu fama infelix nostras delata sub aures,
Heu lux infelix, heu fera parca nimis.
Carolus Heroæ spectabilis indole mentis
Exuperans morum nobilitate genus;
Ad loca demissus, Musarum ut castra sequatur,
Hic ubi Peliacus sidera celsa petit;
Fata subit, vitæ perruptaq̄, claustra relinquens
Amplius in terris desinit esse super.
Parca fera haud passa est vitæ tria lustra replere:
Cum tristi rumpit fila resecta colo.
Hoc est quod mæstæ lugent ex ordine Musæ,
Et quod depositâ mæret Apollo lyrâ.
O duram Lachésin nimis, ô durissima fata;
Optimâ quæ rapitis tam properè ante diem.
O morbum infaustum, mala tempora, & omnia dira;
Quanta est immitis vis, furor, ira necis?
Quis lacrymas, quamuis durus, quis talia fando
Comprimere, aut siccas possit habere genas?

Sed

Per te mors nomen dulce quietis habet.
Quid te ergo stolidi iam flemus, Carole, qui iam
Incolis aetherae templa beata domus?
Te DEVS eripuit sauo de carcere mundi,
Ut citò ventura haud experiare mala.
Scilicet ex omni, verto quo lumina cunq,
Parte nihil nisi nos sors onerosa premit.
Parte hac crudelis Papa scuit, parte sed illa
Turca ferox (cheu) bellua dira furit.
Ereptum his igitur sibi te coniunxit in æuum;
Quo secum capias gaudia summa, DEVS.
Illic cum superùm tua mens est agmine lata;
Alternis iterans mutua verba sonis.
Hic narras latum deuicta morte Triumphum,
Cumq; illis celebras, carmine, voce, Deum.
Non mihi si lingua sint, oraq; ferrea centum;
Dicere Mortalis gaudia tanta queam.
Illic cum Christo es sine fine futurus, ubi extra
Curas te excipient gaudia, risus, amor.
O' mihi contingat placido sic sine quietem
Carpere; sic tecum, CAROLE, pace frui.
Vilis erit Mundus, qui lubrica gaudia confert;
Cælum perpetuæ dona salutis habet.

Ioan. Schreiteri
Annæmont.

F 3

ALIVD.

Vt florem crebro torquet flatu impetus Austri,
Sic etiam innumeris tunditur ista malis.
Ventus ut illum ima lacerat radice reuulsum:
Mors hanc atroci sic rapit atra manu.
Aspice qui paucos vitales duxerat auras
CAROLVS ante dies, spicula mortis habet.
Aetatis tenero stanti sub flore, pieq̃,
Vienti, vitam mors inopina rapit.
Parce o saeva pio iuueni mors, parce tenello,
In fortes falcem fer truculenta tuam.
Ast nimium dura non vlla inflectere verba
Vim mortis possunt; non superare preces.
Tempus erat vitam deponere, FATA volebant,
Ius mors in cunctos irreuocabile habet.
Vlla nec hac rerum seruat discrimina; tollit
Turbato iuuenes ordine cum senibus.
Splendida calce aqua regum laquearia pulsans;
Et pastorum humiles sueta subire casas.
Immitis rabies, quae nouit parcere nulli;
Surripit hinc reprobos, surripit inde bonos.
Talis nempe hominum vita est: ceu bulla profundì,
Quae modo conspicitur, mox perit, Oceani.
Qui pridem aërio fuit usus lumine; nunc en
Putri tectus humo tabida membra cubat.
Annos ob summum multos pietatis amorem
Qua coluit superos, viuere dignus erat.
Ingenuos ego tam iuuenili in corpore mores
Miratus, sacra & religionis opus.
Sapè etenim (memini) duplices ad sidera palmas

Sustulit,

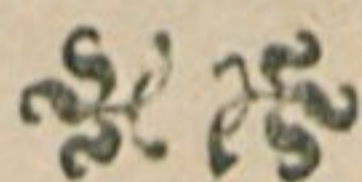
Tu mea spes, mea tu requies; me do tibi totum;
 Te sitio, ut fontis ceruus anhelus aquas:
 Da precor hoc unum, capiet cum terra cadauer,
 Mens volet in palmas sanguine parta tuas.
 Hac ubi fatus erat, placide fata ultima clausit,
 Perrepsit lento viscera morsq; pede.
 O felix obit is (nigrâ hac ceu CAROLVS urnâ)
 Talia qui mortis fari in agone potest.
 Vos ergo extincti fidissima pectora, questus
 Linquite; & ex animo luctus inanis eat.
 Quid lachrymæ? Fratrem num sic perijsse putatis?
 Absit: ad aeternæ tectæ quietis abit.
 Gratius haud quidquam vita, haud optatius illâ est,
 Quam nunc aeternam, hac pro breuiore, capit.
 Hic erat innumeris circumdatus undiq; morbis,
 Tanget at in cœlis corpora nulla lues.
 Iamq; redemptoris blandis amplexibus hæret,
 Iouaq; angelico concinit ore melos.
 Ossa licet terrâ sint, mens tamen aethera scandit;
 Præmia sic cœlum, qui bene vixit, habet.

Ioan. Textorius Modrenf. Vng.

EIVSDEM TETRASTICHON,

Annus, mensis & diem obitus commoustrans.

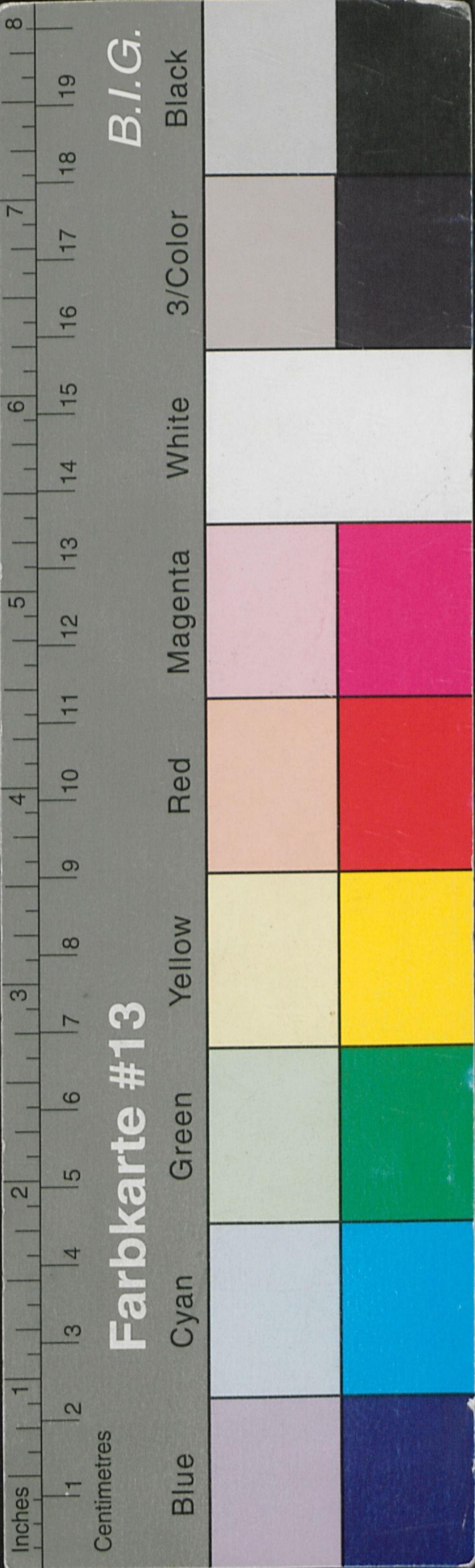
Ter qVINOS pariterq; DVOS VBI IVLIVS ORTVS
 Egit, & In tenebras LVX Variata nigras;
 CAROLVS æthereas Iniens BVrggraffiVS oras,
 Infit: ego ad Cœlos eVoLo; terra VaLe.

hab 728 AK

M

QK. 792 HONORI POSTHUMO *5,128*
CAROLI, BVRGGRAVI
A' DONA, BARONIS &c.
A D O L E S C.

Tam suopte ingenio & virtute;
Quàm patritæ nobilitatis splendore;

QVONDAM ILLVSTRIS ET VERE GENEROSI,
ANNÆBERGÆ, HVMANIS EXEMPTI:

I N

AMORIS ET MOERORIS;

utriusque iustissimi;

SIGNVM PERP.

à

M. IOAN. FRIDERICO VVOLFFESH.

Artis dicendi in Academia Lipsica
Professore publ.

D.

O R A T I O.

Accessere

Tumuli inscriptio; & Epicedia diuersa.

¶

MICHAEL LANTZENBERGER EXCVDEBAT.

Anno M. D. XCV.

Za
6728

BIBLIOTHECA
POMERANICA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
LEIPZIG
(SAALE)

1.129

(x/199 7455)